Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

08.10.2026

Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet

Status Sjøsikkerhetskonferansen 2026

omkomne og hardt skadde

Den føretrekte maritime administrasjonen

Ta gjerne kontakt med meg eller en av de andre fagpersonene i Sjøfartsdirektoratet:

Anders Amundstad-Balle
Seksjon for risikostyring og analyse

Prosjektleder, nullvisjonen
Fagansvarlig for ulykkesoppfølging

aaba@sdir.no

Foto: Anne Marthe Vestre Berge / ÅKP

34

Omkomne

04.09.25 – 24.09.26

26

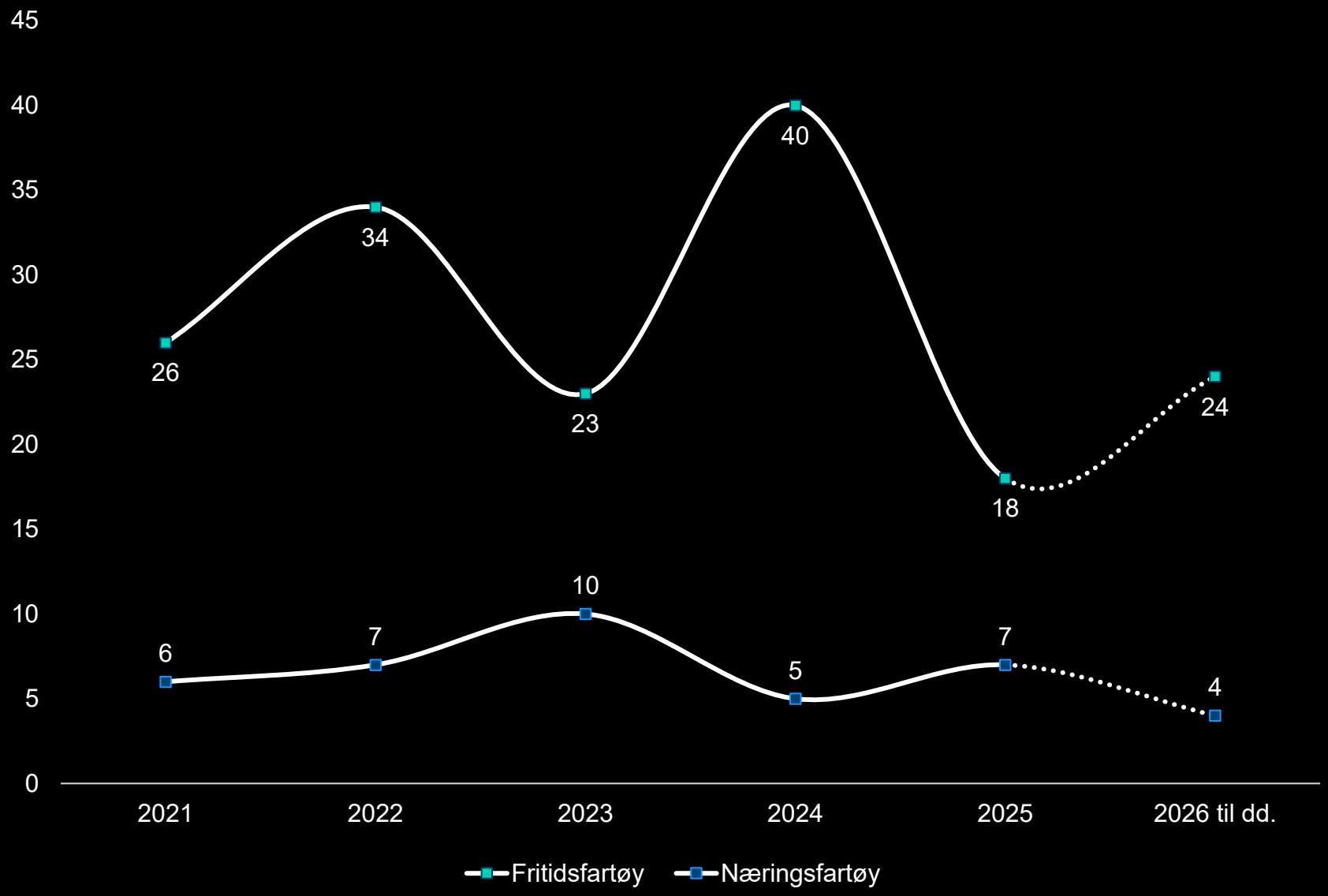
Fritidsfartøy

04.09.25 – 24.09.26

8

Næringsfartøy

04.09.25 – 24.09.26

45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
26
34
23
40
18
24
6
7
10
5
7
4
2021
2022
2023
2024
2025
2026 til dd.
Fritidsfartøy
Næringsfartøy

610

Rapporterte personskader

04.09.25 – 24.09.26

35 %

Sykemeldes

8

Næringsfartøy

04.09.25 – 24.09.26

Død

Nappst

Nappst

Eidsvaa

Gaute, 1

Spar Sco

Leonora,

Leonora, 0

Passasjerf

Sjøfartsdirektoratet
KYSTVERKET
FISKERIDIREKTORATET
dsb
POLITIET
omkomne og hardt skadde
NASJONAL HANDLINGSPLAN FOR SJØSIKKERHET · 2025-2029
Statusrapport 2026
Status for arbeidet med Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet, per høsten 2026.
77
TILTAK TOTALT
39
IGANGSATT
7
FULLFØRT
Foto: Rune Larsen, fotokonkurransen for sjøfolk, 2025

Status for tiltakene

Handlingsplanen for 2025–2029 består av 77 konkrete tiltak. Ved utgangen av det første driftsåret er 39 av dem satt i gang eller fullført.

7
fullført

32
under arbeid

36
ikke startet

77
tiltak totalt

Fullført 7

Under arbeid 32

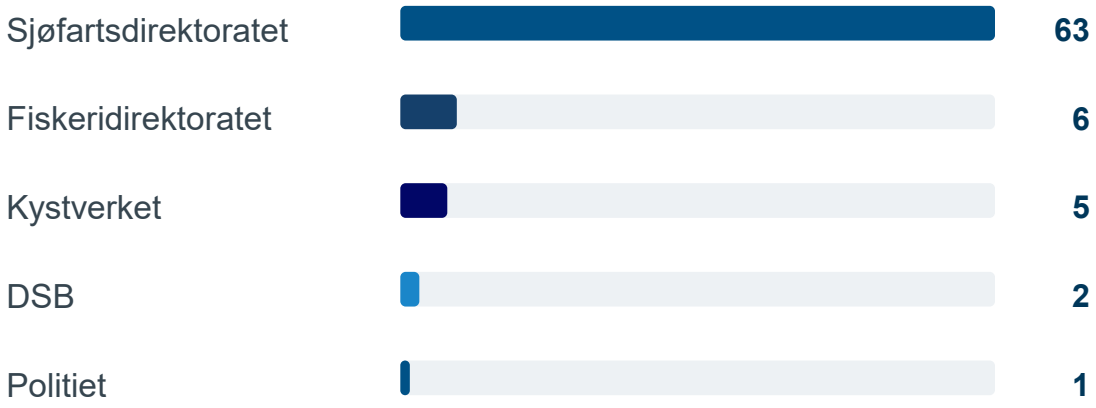
Ikke startet 36

Ikke rapportert 2

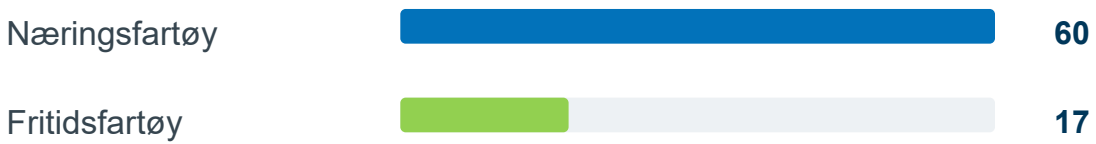
Om lag 51 prosent av tiltakene er igangsatt eller fullført. Tyngdepunktet i gjennomføringen ligger i 2026: 33 tiltak har planlagt oppstart det året, 27 først i 2027 eller senere.

Status del 2

Tiltak per tiltakseier

Næring og fritid

60 tiltak retter seg mot næringsfartøy, inkludert vernetjenesten, og 17 mot fritidsfartøy.

Fullførte tiltak

F3
Obligatorisk småbåtregister besluttet

V4
Nasjonal maritim verneombudskonferanse arrangert

F12
Båtførerbeviset evaluert — praktisk prøve anbefalt

F15
Nye bøtesatser for fritidsfartøy fastsatt

N36
Felles tilsynsarena for havbruksnæringen

V7
Spørreundersøkelsen «Maritim sikkerhet» fullført

F13
Lavere innslagspunkt for høyhastighetsbeviset vurdert

Hvordan ser det ut i praksis?

Tiltak 36 (næring), status: gjennomført

Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet, Arbeidstilsynet og Mattilsynet skal etablere en gjensidig forpliktende arena for samhandling knyttet til akvakulturnæringen, hvor det diskuteres og etableres rammer og tiltak som reduserer risikotaking relatert til fiske. Dette omfatter samordnet regulering og tilsynspraksis, felles dialog med næringen, felles veiledning, samt felles initiativer på forskning og kunnskapsutvikling.

Sjøfartsdirektoratet trådte i mars 2025 inn i HMS-etatenes formelle samarbeidsgruppe. Dette sikrer en felles, forpliktende arena for samordnet regulering og tilsynspraksis i bransjen.

Tiltak 4 (fritid), status: gjennomført

Etatene i styringsgruppen anbefaler at det innføres et obligatorisk småbåtregister som beskrevet i Sjøfartsdirektoratets utredning. Sjøfartsdirektoratet vil ved en eventuell etablering av obligatorisk småbåtregister arbeide med å realisere sikkerhetsgevinster som beskrevet i utredningen.

Regjeringen har besluttet at det skal innføres et obligatorisk register. Intensjonen i tiltak F3 ivaretas av denne beslutningen, selv om innretning og evt. Sikkerhetsgevinst ikke vil bli tydelig før registeret er på plass.

Tiltak 4 og 7 (vernetjeneste), status: gjennomført

Initiere en nasjonal, maritim verneombudskonferanse

Verneombudskonferanse arrangert for andre gang, denne uken

Spørreundersøkelsen «Maritim sikkerhet» – til verneombud

Eget spørsmålssett til vernetjenesten inkludert i spørreundersøkelsen. Har gitt nyttig innsikt i vernetjenestens status og innvirkning om bord.

Tiltak 1 (næring), status: under arbeid

Sjøfartsdirektoratet vil utrede krav til montering og bruk av sikkerhetsline på fartøy der arbeid på dekk innebærer risiko for fall til sjø eller fare for å bli trukket over bord av utstyr. Et slikt krav kan innebære at nye fiskefartøy skal ha sikkerhetsline montert av båtbygger i områder på dekk der arbeid kan foregå. Sikkerhetslinen bør monteres slik at den kan brukes ved vanlige drifts- og vedlikeholdsoppgaver, sikre god fremkommelighet i hele arbeidsområdet og samtidig gi effektiv beskyttelse mot fall til sjø.

Arbeidet startet høsten 2025. Spørreskjemaer er sendt ut, og det gjennomføres intervjuer med utstyrsleverandører og båtbyggere våren 2026. Utredningsrapport om krav til sikkerhetsline forventes ferdigstilt høsten 2026.

Tiltak 41 og 43 (næring), status: under arbeid

Sjøfartsdirektoratet vil ta initiativ til et forpliktende samarbeid mellom oppdragsgivere for ferge- og hurtigbåtsamband. Formålet er å (1) oppnå større grad av samkjørt bestillerkompetanse, særlig knyttet til hvordan sikkerhet blir påvirket av ulike faktorer som ruteplanlegging og sanksjoner, (2) øke erfaringsdelingen på beste praksis for sikkert design og drift, samt (3) etablere arena for diskusjon av felles sikkerhetsrelaterte retningslinjer og føringer utover forskriftsregulering.

Sjøfartsdirektoratet vil ta initiativ til å utarbeide en veileder for anbudsprosesser for ferge- og hurtigbåtsamband som setter ansattes og passasjerers sikkerhet på agendaen. Veilederen skal fremheve hvordan sikkerhet blir påvirket av ulike faktorer som ruteplanlegging, sanksjoner og bemanningsstørrelse, og hvordan økte insentiver for høyere sikkerhet vil være til fordel for både oppdragsgivere og leverandører.
Sjøfartsdirektoratet skal fortløpende vurdere utvikling av tilsvarende veileder for andre næringer.

Læring og rapportering

#N49

I forbindelse **med Sjøfartsdirektoratets revidering av melde- og rapporteringsforskriften** skal det legges vekt på læring. Dette innebærer at det skal registreres påvirkende forhold til hendelser fremfor årsaker som peker på individet.

#N18

Sjøfartsdirektoratet vil i samarbeid med næringen formidle Norsk Industris veileder for Human and Organisational Performance (HOP). Sjøfartsdirektoratet vil vurdere å utvikle egen veileder tilpasset maritim næring.

#N44

Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre en studie av hvordan etaten kan etablere et mer dynamisk risikobilde Formålet er at oppdatert risikobilde og nåsituasjon skal være kjent for ansatte i Sjøfartsdirektoratet og offentlig tilgjengelig. Risikobildet skal reflektere personulykker, fartøyulykker og storulykker og kan visualiseres ved hjelp av indikatorer.

#N45

Sjøfartsdirektoratet vil ta initiativ til en samkjøringsprosess for en felles innrapporteringstjeneste med andre myndigheter. En slik felles innrapporteringstjeneste vil kunne tilpasses ulike næringer og vil omfatte hendelser eller forhold som handler om sikkerhet, helse, ytre miljø, biosikkerhet og arbeidsmiljø.

#N53

I utvalgte hendelser med potensielt alvorlige konsekvenser eller hendelser med gjentakende tendenser skal Sjøfartsdirektoratet utvikle offentlige sammendragsrapporter eller korte filmsnutter med hensikt om læring. Maritimt Samarbeidsforum skal gi innspill til tiltak.

Læring og rapportering

- **Ny melde- og rapporteringsforskrift**

- **Undersøkelsesmetodikk for å gjennomføre egne temaanalyser av ulykker og ulykkesårsaker**

Vernetjenesten som grunnmur i handlingsplanen

Tilpasning av kurs for verneombud: Sjøfartsdirektoratet skal tilpasse veilederen for 40-timerskurset (verne- og miljøkurs) til ulike fartøytyper og aktiviteter. Det skal også vurderes å utvikle nye kurs i samarbeid med næringen for å sikre at innholdet er relevant for arbeidet om bord, og ikke for generelt rettet mot landbasert virksomhet.

Vurdering av krav til verneombud: Dagens regelverk, som tillater at fartøy med 3-7 ansatte kan velge bort verneombud, skal vurderes. Sjøfartsdirektoratet vil se på om regelverket er godt nok, spesielt med tanke på at rollen lett kan nedprioriteres.

Vurdering av hvem som kan være verneombud: Sjøfartsdirektoratet skal vurdere om det er hensiktsmessig at en departementssjef (men ikke skipsfører) kan velges som verneombud på fartøy med få ansatte, og om denne muligheten eventuelt kan utvides til å gjelde større besetninger.

Spørreundersøkelse til verneombud: Spørreundersøkelsen "Maritim sikkerhet" vil inkludere tilpassede spørsmål rettet mot verneombud. Dette skal gi innsikt i hvilke utfordringer de møter og hvordan disse kan håndteres.

Workshop for å styrke vernetjenesten: Det skal arrangeres en workshop med aktører fra både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden for å identifisere ytterligere konkrete tiltak som kan styrke kvaliteten og anseelsen til vernetjenesten.

Tilsynsaktivitet: Det skal utvikles nye sjekklister og en passende metodikk for Sjøfartsdirektoratets tilsyn rettet mot vernetjenesten. Dette inkluderer også kompetanseheving for inspektørene.

Nasjonal, maritim verneombudskonferanse: Det skal tas initiativ til en årlig, nasjonal konferanse for verneombud, som etter planen skal avholdes under Maritim uke i Haugesund. Sjøfartsdirektoratet vil legge til rette for konferansen i samarbeid med relevante organisasjoner.

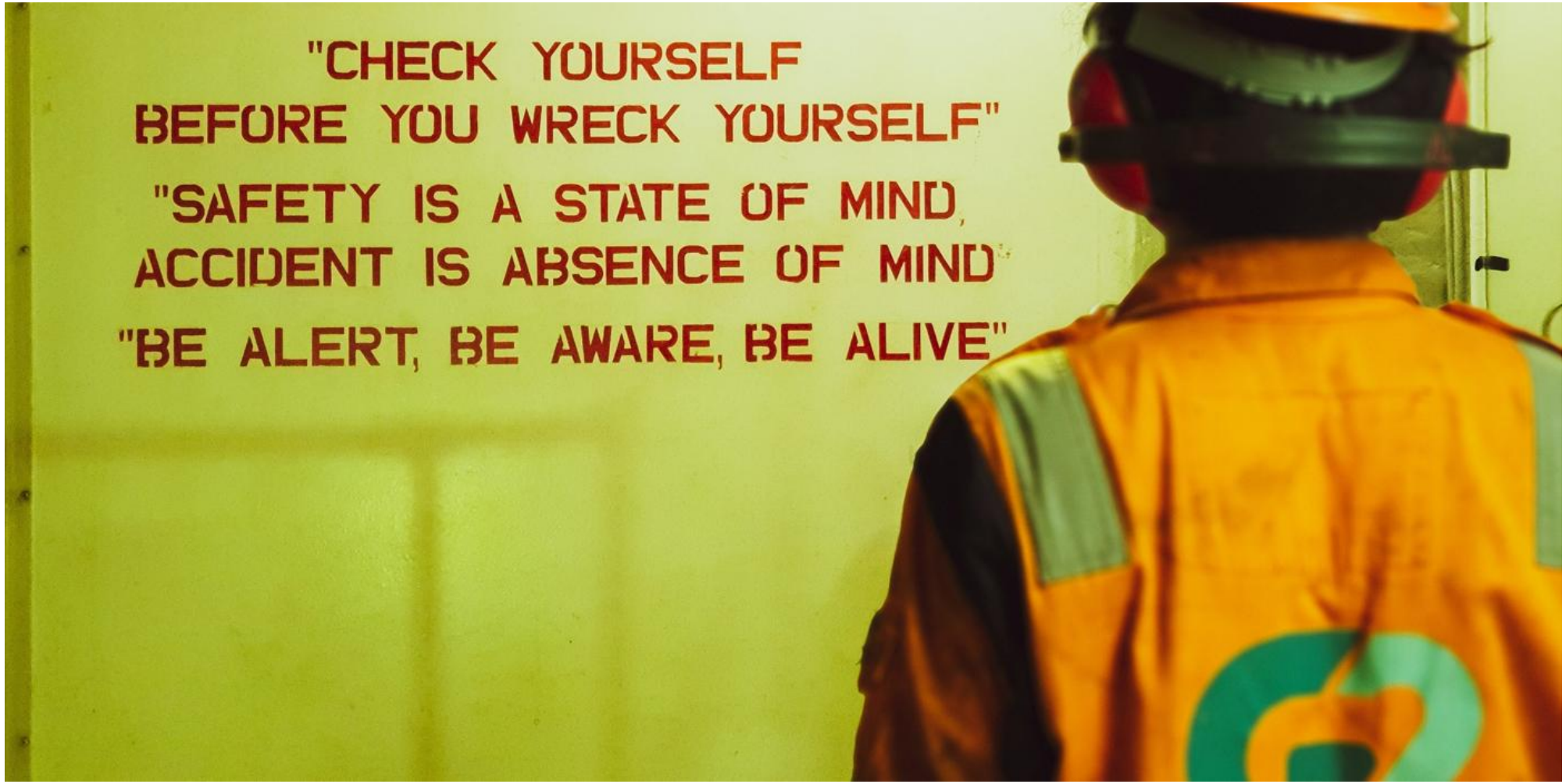
Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Trine Carin Tynes

Seniorrådgiver, underavdeling sjøfolk

Vernetjenesten - en bærebjelke i HMS-arbeidet om bord

26

Fritidsfartøy

04.09.25 – 24.09.26

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority
Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet
omkomne og hardt skadde

Tiltak 10 og 11 (fritidsfartøy), status: under arbeid

Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre videre vurderinger av arbeidsgruppens anbefalinger i utredning om sikkerhet ved utleie av fritidsfartøy i Norge (2021) og arbeide for å innføre utvalgte tiltak.

DSB og Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre felles bransjerettet tilsyn mot tilbydere av forbrukertjenesten båtutleie.

Har fått klarsignal fra politisk ledelse til å gå videre med et forskriftsarbeid. Etter sikkerhetstilådninger fra SHK, går man også opp ansvarsforholdet for tilsyn mellom DSB og Sdir.

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Christian Høyland

Overingeniør, seksjon for fritidsfartøy

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

08.10.2026

Tilsynskampanje med utleiefartøy

Tiltakspunkt nr. 10

Den foretrukne maritime administrasjonen

Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

DSB

FISKERIDIREKTORATET

KYSTVERKET

POLITIET

10 DSB og Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre felles bransjerettet tilsyn med tilbydere av forbrukertjenesten båtutleie.

11 Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre videre vurderinger av arbeidsgruppens anbefalinger i utredning om sikkerhet ved utleie av fritidsfartøy i Norge (2021) og arbeide for å innføre utvalgte tiltak.

Utleiefartøy

Nasjonal Handlingsplan for sjøsikkerhet

- **Krav til konstruksjon og vedlikehold av fartøy**, inkludert CE-merking av båter brukt til utleie, samt en veileder for vedlikehold utarbeidet av Sjøfartsdirektoratet
- **Krav til tilsyn**: Sjøfartsdirektoratet bør få myndighet til å drive tilsyn med utleiefartøy
- **Krav til registrering av utleiebedrift og far merking av fartøy**: Utleier skal sende inn in om foretaket og fartøyene før utleieaktivitete
- **Krav til kommunikasjons- og sporingsuts** bord i utleiefartøy (f.eks. telefon, håndholdt V nødpeilesender, GPS), samt informasjonssk utleiere om dette
- **Strengere krav om kompetanse for fører/l av utleiefartøy**, utover det som allerede er i gjennom krav til båtførerbevis eller D5L
- **Krav til at virksomhetene har sikkerhetsstyringssystem** for utleiefartøy
- **Strengere krav til utstyr om bord** på utleie
- **Krav til kompetanse** og eventuelt kurs for ut
- **Krav om forsikring** (minimum ansvarsforsikring) for fritidsfartøy som leies ut
- **Mer informasjon og holdningsskapende arbeid**

10 DSB og Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre felles bransjerettet tilsyn med tilbydere av forbrukertjenesten båtutleie.

11 Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre videre vurderinger av arbeidsgruppens anbefalinger i utredning om sikkerhet ved utleie av fritidsfartøy i Norge (2021) og arbeide for å innføre utvalgte tiltak.

Tiltak nr. 10

Tilsynskampanje med utleiefartøy

DSB

Tilsynsmyndighet for forbrukertjenesten båtutleie

- Har hjemmel i produktkontrolloven og internkontrollforskriften § 5
- Internkontroll: risikovurdering, oppfølging av hendelser og avvik, meldeplikt
- Kan fatte vedtak, for eksempel forbud mot utleie

Sjøfartsdirektoratet

Fagkompetanse på fartøy og fritidsbåtregelverk

- Deltar i tilsynene og veileder om fartøysikkerhet
- Kontrollerer at utleiebåtene oppfyller kravene, inkl. regelverket for produksjon og omsetning (CE-merking)
- Kan følge opp med eget tilsyn ved mistanke om regelbrudd

Tilsynskampanje

Fremgangsmåte

1

Informere

Brev til over **1 000** virksomheter registrert som turistfiskebedrifter hos Fiskeridirektoratet.

2

Velge og varsle

Utvalgte virksomheter får varsel med dato og informasjon om hva de skal forberede.

3

Tilsyn

DSB kontrollerer internkontroll og dokumentasjon.

Sdir ser på utleiebåtene og veileder om fartøysikkerhet.

4

Oppfølging

Avvik følges opp av DSB, og forbud brukes ved alvorlig risiko.

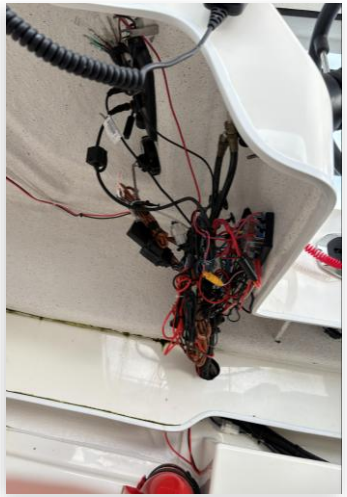
Sdir kan føre eget tilsyn ved mistanke om regelbrudd.

Tilsynsaksjon

Bilder fra tilsyn

Tilsynskampanje

Hva har tilsynene vist så langt?

Varierende kvalitet

Noen virksomheter har gode systemer og rutiner, andre har et betydelig forbedringsbehov.

Mangler i internkontrollen

Funn gjelder blant annet manglende risikovurderinger, oppfølging av hendelser og avvik, og meldeplikt til DSB ved alvorlige hendelser.

Forbud mot utleie

I mars 2026 stanset DSB deler av utleien hos en tilbyder. Sdir fant feil og mangler på flere av båtene som innebar betydelig risiko for brukerne.

8

Næringsfartøy

04.09.25 – 24.09.26

Tiltak 1 og 13 (næringsfartøy), status: under arbeid

Sjøfartsdirektoratet vil utrede krav til montering og bruk av sikkerhetsline på fartøy der arbeid på dekk innebærer risiko for fall til sjø eller fare for å bli trukket over bord av utstyr. Sikkerhetslinen bør monteres slik at den kan brukes ved vanlige drifts- og vedlikeholdsoppgaver, sikre god fremkommelighet i hele arbeidsområdet og samtidig gi effektiv beskyttelse mot fall til sjø.

Svar på spørreskjema rettet mot fiskere er mottatt og intervju med utstyrsleverandører og båtbyggere er gjennomført. Strukturering og vurdering av innhentet informasjon er i gang. Utredningsrapport om krav til sikkerhetsline forventes ferdigstilt innen utgangen av 2026.

Sjøfartsdirektoratet vil gjennomføre et prosjekt for å vurdere krav til muligheter for selvberging på nye fartøy, særlig for ulykkesutsatte fartøytyper. Målet er å oppnå bedre designløsninger for nybygg og selvbergingsutstyr, for eksempel design av flåter som hindrer feilmontering.

Safetec gjennomfører dette prosjektet på oppdrag fra oss. Arbeidet er godt i gang. Det er gjennomført arbeidsmøter med ulike relevante aktører. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i utgangen 2026.

Tiltak 15 og 22 (næringsfartøy), status: under arbeid

Sjøfartsdirektoratet vil, i samråd med næringen, evaluere og videreutvikle innhold til sikkerhetskurs som er tilpasset fiskere, med eksempler på ulykker og sikkerhetstiltak knyttet til de risikoene de står overfor. Innholdet skal være dynamisk og lett tilgjengelig, slik at eksempler oppdateres jevnlig basert på ny kunnskap.

Sjøfartsdirektoratet vil utrede krav til helseattest for fiskere på fartøy som i dag er unntatt fra dette.

Modulene i emneplanen for sikkerhetsopplæringen vil utarbeides etter at arbeidet med STCW-F (på høring) og ny kvalifikasjonsforskrift er ferdig.

HAR DU GJENNOMFØRT
GRUNNLEGGENDE SIKKERHETSKURS FOR FISKERE/SJØFOLK?
Vi ønsker å høre fra deg som har erfaring som deltager på kurset. Din erfaring er viktig i arbeidet med å videreutvikle kurset.
SKANN MEG
for å registrere interesse
Alle som deltar er med i trekningen av 6 Stanley termokopper.
Dette innebærer det å stille til intervju:
• Intervjuet tar ca. 30 minutter.
• Gjennomføres digitalt på Teams eller over telefon.
• Informasjon behandles konfidensielt og anonymt.
TÜVRheinland®
safetec
Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Tiltak 46 og 47 (næringsfartøy), status: under arbeid

Sjøfartsdirektoratet vil i samarbeid med næringen arrangere en årlig sikkerhetsdag med særlig fokus på alenefiskere.

Aktørene i Maritimt Samarbeidsforum skal sørge for at det opprettes og utvikles arenaer for erfaringsutveksling i de ulike næringene. Slike arenaer kan være nasjonale eller regionale og kan bestå av ulike konstellasjoner av rederier, arbeidsgiver- og arbeidstakerforeninger, myndigheter og interesseorganisasjoner. Hensikten er å lære av erfaringer på tvers, dele erfaringer fra interngranskinger, øke sikkerhetskompetansen og samordne praksiser. Maritimt Samarbeidsforum kan også ta initiativ til prosjekter som trekker læring fra andre bransjer.

Rapport om dødsfall, sjøulykke, arbeidsulykke, og nestenulykke

Skipsfører eller rederi er ansvarlig for at rapport om sjøulykke og arbeidsulykke sendes Sjøfartsdirektoratet innen 72 timer etter hendelsen.
*Alle dødsfall om bord norskflaggede fartøy (NOR/NIS/ureg.), skal rapporteres uansett årsak.

Les mer om rapportering av ulykker på skip her: https://www.sdir.no/ulykker-risiko-og-sikkerhet/

Skjemaet sendes: post@sdir.no
Postadresse: Sjøfartsdirektoratet, Pb 2222, N-5509 HAUGESUND, Norway

Del A. Generelt

Fartøyets navn: Brødrene			Kjenningssignal: LK 2947	
Type fartøy: Fiskefartøy			IMO nr:	
Ulykkestidspunktet dato (d:m:år): 02.02.25			klokkeslett (lokal tid): 14.30	
Posisjon ved ulykkestidspunktet: 70`43,08	N	21`47,46	Ø	Sted: Grunnbakk
Geografisk område: Nordvest av Sørvær			Type farvann: åpent	

Kontaktperson: Bjørnar Næss	
Telefon: 41552857	E-post: bjornar-naes@hotmail.com

Hva har skjedd? Gi en kortfattet beskrivelse av hendelsesforløpet før, under og etter ulykken:
Brødrene lå på feltet og dro garn med baugen opp mot vinden, båten slo seg på siden med babordsiden opp mot vinden. og styrbord siden ned mot sjøen, skipper prøvde og kjøre fremover og svinge babord for å rette opp båten uten det lykktes. Båten bare sank med hekken nedover sjøen. Mannskapet klatret ut på babordsiden og frem på bakken. De løste ut Epirben som var plassert på babord side på styrhustaket. Krzystof ble sittende på baugen mens Jon Atle falt på sjøen og ble svømmede i nærheten av båten. De ble relativt fort plukket opp av helikopter og flydd til Hammerfest sykehus i tilsynelatende fin form. Båten ble forsøkt reddet av en service båt uten at de lykkes. Båten sank til slutt.

Fortsett eventuelt på side 5 (Del K)

SAVER 30
70°41.7417' N 21°35.6803' E
SPD 110 KTS HDG 94 °T
ALT 966 FT
94°T
E
S
--°--.----' - --°--.----' -
SPD --- KTS HDG --- °T
ELV 63 FT SLT --- M
02/02/2025
13:48:03 Z
LRF TARGET
70°48.8147' N
20°59.1551' E
ELV 63 FT
SLT 5052 M
N
LRF L INH GMB
HDEO
FOC MAN
EXP AUT
W N --- M
0° 0°
CAGE
INS INERTIAL
TRK CEN
SLAVE ACTIVE

Jon Atle Bjørnø

Fisker

Sjøfartsdirektoratet vil i samarbeid med næringen arrangere en årlig sikkerhetsdag med særlig fokus på alenefiskere.

Jon Atle Bjørnø

Fisker

Se videoreportasje:

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority
Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet
omkomne og hardt skadde
Sjøfartsdirektoratet
KYSTVERKET
FISKERIDIREKTORATET
dsb
POLITIET
omkomne og hardt skadde
NASJONAL HANDLINGSPLAN FOR SJØSIKKERHET · 2025-2029
Statusrapport 2026
Status for arbeidet med Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet, per høsten 2026.
77
TILTAK TOTALT
39
IGANGSATT
7
FULLFØRT
Foto: Rune Larsen, fotokonkurransen for sjøfolk, 2025

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

omkomne
og hardt
skadde